

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/143/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614203590
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:7614203590.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou v právnej veci navrhovateľa B. F., štátneho občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom A. G. Z., O. XX, zastúpeného JUDr. Helenou Knopovou, advokátkou so sídlom Košice, Štúrova 20, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o zaplatenie 54 432,40 €, takto

rozhodol:

- I. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 7 530,88 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd návrh zamietá.
- III. Odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 27.02.2014 na Okresný súd Spišská Nová Ves domáha, aby súd uložil odporcovi - Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, povinnosť zaplatiť mu náhradu škody v peniazoch 14 432,40 €, náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch 40 000,- € a náhradu trov konania. K zdôvodneniu žalobného návrhu uviedol, že uznesením vyšetrovateľa OO PZ Trenčín, ČVS: PPZ-42/BOK-S-2009 zo dňa 12.12.2009 mu bolo vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona. Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0Tp/90/2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23T/36/2009 bol dňom 12.12.2009 vzatý do väzby. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne na neho podal obžalobu dňa 31.05.2010 pod sp. zn. 1Kv/43/2009, pričom Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 3T/75/2010 zo dňa 27.05.2010 bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Uznesením zo dňa 15.06.2010 bol zároveň prepustený na slobodu z väzby. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/143/2010 zo dňa 11.09.2012 bolo zamietnuté odvolanie prokurátora proti rozsudku okresného súdu. Väzba v predmetnej veci tak trvala od 12.12.2009 do 15.06.2010. Pokiaľ ide o škodu, táto mu vznikla ako trovy právneho zastúpenia advokáta v trestnom konaní vo výške 14 432,40 €. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, väzba, vzhľadom k tomu, že bol nevinný, zle vplývala na jeho psychický stav, hoci už predtým vo väzbe bol. Je invalidným dôchodcom, má problémy s očami, pričom vo väzbe sa jeho stav zhoršil, trpel nespavosťou, depresiami. Pri zatýkaní mu vyskočili platničky, trpel bolesťami chrbta. Utrpel i spoločenskú ujmu, došlo k poškodeniu jeho povesti, prišiel o priateľov, opustila ho družka. Vykradli mu byt, tento bol dokonca nútený predať, pretože jeho krstná matka, ktorá mu požičala peniaze na úhradu trov obhajoby, mu neverila, že je nevinný, žiadala peniaze vrátiť a on bol nútený byt rýchlo predať pod cenu. Začal mať psychické problémy, do dňa podania návrhu navštevuje psychiatrickú ambulanciu MUDr. Františka Hamráka.

Dňa 03.04.2014 bolo na súd doručené vyjadrenie odporcu - Slovenskej republiky, za ktorú v tom čase konalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, v ktorom namietal nezaplatenie súdneho poplatku navrhovateľom a vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti.

Okresný súd Spišská Nová Ves dňa 26.06.2014 postúpil vec Okresnému súdu Trenčín.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie s tým, že účastníkom oznámil, že vzhľadom na novelu z.č. 514/2003 Z.z. (z.č. 412/2012 Z.z.), účinnú od 01.01.2013, bude ďalej vo veci konať s odporcom - Slovenská republika, zastúpeným Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

Navrhovateľ ani odporca s uvedeným nevyslovili nesúhlas.

Súd vec prejednal na pojednávaní za účasti navrhovateľa a jeho zástupcu a zástupcu odporcu - Generálnej prokuratúry SR vylúčením navrhovateľa, vyjadrením odporcu, oboznámením sa s návrhom, písomným vyjadrením odporcu, vyčíslením trov obhajoby zo dňa 11.07.2013, preukazom ZŤP navrhovateľa, písomným oznámením B.. C. zo dňa 18.04.2016, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/75/2010, konkrétne listinami: uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 19.10.2009, uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 12.12.2009, zápisnica o zadržaní obvineného - navrhovateľa zo dňa 12.12.2009, plnomocenstvo udelené navrhovateľom B.. C. zo dňa 12.12.2009, návrh na vzatie do väzby zo dňa 13.12.2009, zápisnica o vylúčení zo dňa 15.12.2009, uznesenie o vzatí navrhovateľa do vyšetrovacej väzby zo dňa 15.12.2009, obžaloba, zápisnica o neverejnom zasadnutí zo dňa 15.06.2010, uznesenie č.k. 3T/75/2010-1735 zo dňa 15.06.2010, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3ToS/37/2010-1745, príkaz zo dňa 11.10.2010, rozsudok č.k. 3T/75/2010-1847 zo dňa 11.10.2010, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/143/2010-1212 zo dňa 11.09.2012 a zistil nasledovné:

Uznesením Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred Banská Bystrica, oddelenie vyšetrovania ČVS: PPZ-42/BOK-S-2009 zo dňa 19.10.2009 bolo začaté trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a/, i/ Tr. zákona. Uznesením Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred Banská Bystrica, oddelenie vyšetrovania ČVS: PPZ-42/BOK-S-2009 zo dňa 12.12.2009 bolo vznesené obvinenie proti M. C., M. Y., navrhovateľovi a L. O. pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a/, i/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že M. C. ako spoločník a konateľ v obchodnej spoločnosti LOST, s.r.o. pod vymyslenou nepravdivou zámienkou dlhu M. G., voči jeho osobe spôsobilej za jeho predchádzajúceho pôsobenia v obchodnej spoločnosti LOST, s.r.o. po vopred uzavretej vzájomnej dohode s M. Y., navrhovateľom a L. O., za účelom zabezpečenia vymoženía tejto údajnej pohľadávky vzájomne plánovali a koordinovali svojej činnosti a následne konali tak, že v presne nezistených dňoch na rôznych miestach územia SR, a to v Demänovej, Poprade, Bešeňovej a v obci Lúky, naposledy v priestoroch obchodnej spoločnosti MN CAPITAL, s.r.o. 1/ od leta 2006 do 28.11.2008 pred reštauráciou Demänovka pri Liptovskom Mikuláši, v priestoroch hotela Gerlach v Poprade, v penzióne v obci Bešeňová a aj v priestoroch obchodnej spoločnosti MN CAPITAL, s.r.o., opakovane pod slovnými vyhrážkami ublíženia na zdraví a usmrtenia M. G. vyššie uvedenými vo vyšetrovacom spise, za použitia fyzického násillia spôsobom chytenia pod krk za súčasnej bezprostrednej hrozby použitia strelnej zbrane držiacej v rukách navrhovateľom v prítomnosti L. O. a M. Y. požadovali od neho vyplatenie hotovosti v celkovej výške 300 405,- € pre M. C., ktorú M. G. vyplatil postupne v priebehu vyššie uvedenej doby M. Y., pričom tak konal výhradne z dôvodu obavy o svoj život a zdravie a z obavy o majetok obchodnej spoločnosti MN CAPITAL, s.r.o., voči čomu ich bezprostredné vyhrážky pri osobných stretnutiach jednoznačne smerovali, 2/ a ďalej od bližšie nezistenej doby konca mesiaca august 2009 najmenej do 11.09.2009 po opakovanej predchádzajúcej vzájomnej dohode najskôr formou sledovania osoby M. Nahálku, ako aj súčasnej spoločníčky a konateľky obchodnej spoločnosti MN R., s.r.o. C. U. pomocou rôznych osobných motorových vozidiel bez akéhokoľvek úmyslu tento svoj zámer utajiť, opakovaným zasielaním SMS na mobilné telefónne číslo používané výhradne M. G. s rôznym zastrášovacím a donucovacím obsahom, vyššie uvedeným vo vyšetrovacom spise, ako aj pri osobnom stretnutí v priestoroch obchodnej spoločnosti MN CAPITAL, s.r.o. opakovane požadovali od M. G. pre M. C. vyplatenie ďalšej finančnej hotovosti 150 000,- € spočívajúcej v taktiež ďalšie vymyslenej dlžobe M. G. tak, že v ňom opäť vzbudili obavu o jeho zdravie, ako aj majetok spoločnosti MN CAPITAL, s.r.o..

Navrhovateľ proti uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 1Kv/43/09 zo dňa 13.01.2010 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 13.12.2009 pod sp. zn. 1Kv/43/09 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín návrh na vzatie obvinených, medzi nimi i navrhovateľa, do väzby, o ktorej Okresný súd Trenčín rozhodol dňa 15.12.2009 tak, že navrhovateľ sa berie do väzby, ktorá začína dňom 12.12.2009 o 08,12 hod.. Navrhovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia o proti uzneseniu o vzatí do väzby sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23Tpo/36/2009-126 zo dňa 04.01.2010 zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín podal dňa 31.05.2010 na obžalovaných, medzi nimi i na navrhovateľa pod sp. zn. 1Kv/43/09 obžalobu. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 3T/75/2010-1735 zo dňa 15.06.2010 prepustil navrhovateľa z väzby ihneď na slobodu, proti ktorému uzneseniu podal sťažnosť prokurátor, na základe ktorej Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 3Tos/37/2010-1745 zo dňa 23.06.2010 predmetné uznesenie zrušil a obžalovaných, o.i. aj navrhovateľa, ponechal vo väzbe. Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 3T/75/2010-1847 zo dňa 11.10.2010, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/143/2010-1912 zo dňa 11.09.2012, rozhodol, že obžalovaný navrhovateľ sa oslobodzuje spod skutku právne posúdeného obžalobou ako pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný navrhovateľ stíhaný. Príkazom sudcu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.10.2010 bol navrhovateľ prepustený z väzby. Advokát JUDr. Milan Križalkovič poskytoval navrhovateľovi úkony právnej služby počas celého trvania trestného konania.

Navrhovateľ pri výsluchu uviedol, že celé sa to udialo už pomerne dávno. Ráno o šiestej dostal návštevu, prišli policajti, kukláči. Najprv vykopli dvere susedke, potom zistili, že býva oproti a vykopli dvere jemu. Najprv bili psa, potom aj jeho, stáli mu na hlave, na nohách, skákali z práčky na križe, vyhrážali sa mu, to všetko 10 dní pred Vianocami. Potom zistili jeho totožnosť, asi 20-krát od každého dostal po jednej. Vyšetrovateľovi neskôr povedal, že nevie, o čo ide, že si ho pomýlili. Povedal, že sa to bude dokazovať, dokazovalo sa to rok v Ilave, neskôr zistili, že tam nebol a trenčiansky súd ho oslobodil, čo potvrdil aj krajský súd. Prišiel za ten čas o vzťah, stali sa aj ďalšie veci, vyskočili mu platničky, nemôže chodiť. Prestala s ním komunikovať rodina, snúbenica sa s ním rozišla. Vo finále kompetentní rozhodovali o jeho nevine, to nie je len výmysel. To, že tam nebol, zistili dva sudy. Preto má nárok na náhradu škody. Advokátovi JUDr. Križalkovičovi žalovanú sumu 14 432,40 € vyplatil, doklad o tom má asi JUDr. Križalkovič.

Odporca uviedol, že v danej veci neexistuje žiadne nezákonné rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní. Do väzby vzal navrhovateľa okresný súd, ktorý výkon väzby následne riadil, pričom napokon navrhovateľa z väzby aj prepustil. Za toto nenesie zodpovednosť prokurátor. Pokiaľ ide o vznesenie obvinenia, v čase vydania tohto uznesenia existovali relevantné skutočnosti pre taký postup, čo v podstate potvrdil aj sudca, ktorý vzal navrhovateľa do väzby. Toto uznesenie nebolo zrušené a je zákonné. Čo sa týka obžalobného návrhu, tento nebol po doručení na súd súdom z procesných dôvodov odmietnutý, ani konanie nebolo zastavené. Po rozsiahlom dokazovaní sa súd priklonil na stranu navrhovateľa, čo je jeho zákonná možnosť, ale prokuratúra nemala inú možnosť, ako žalobu podať. Čo sa týka nemajetkovej ujmy navrhovateľa, neexistuje príčinná súvislosť medzi jeho zdravotnými problémami a touto situáciou, ním predložené lekárske správy sú vydané viac ako 2 roky po prepustení z väzby, dokonca po právoplatnom skončení trestného konania. Navrhovateľ nepreukázal, že by trestné konanie malo na neho negatívne následky, jeho zdravotný stav sa mohol zhoršiť aj z iných dôvodov. Trovy obhajoby navrhovateľom dokonca ani neboli uhradené. Z tohto dôvodu žiadal, aby súd návrh zamietol, pre prípad úspechu si trovy konania neuplatnil.

Podľa vyčíslenia vystaveného JUDr. Milanom Križalkovičom dňa 11.07.2013 predstavovali trovy obhajoby v trestnej veci navrhovateľa sumu 14 432,40 €, pričom advokát vyzval navrhovateľa, aby ich uhradil na jeho bankový účet.

Podľa oznámenia JUDr. Milana Križalkoviča zo dňa 18.04.2016 navrhovateľovi vyúčtoval trovy obhajoby v sume 14 432,40 €, avšak navrhovateľ mu ich do dňa podania oznámenia neuhradil.

Navrhovateľ uplatnil návrh na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré

navrhovateľovi listom zo dňa 24.01.2014 oznámilo, že vo veci nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci v zmysle z.č. 514/2003 Z.z.. Uvedená skutočnosť medzi stranami sporná nebola.

Podľa lekárskeho správ navrhovateľa zo dňa 24.10.2012, 20.11.2012, 15.01.2013, 08.02.2013, 14.03.2013, 17.04.2013, 14.05.2013 a 12.06.2013 menovaný navštevoval psychiatrickú ambulanciu MUDr. Františka Hamráka, s diagnózou F 45.4 perzistujúca somatoformná bolestivá porucha.

Podľa preukazu ZŤP navrhovateľa je ťažko zdravotne postihnutý, nevidiaci.

Súd vec posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Podľa článku 1 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám, alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu 12.12.2009 tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 01.01.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, 3) a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 01.01.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov

1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu 12.12.2009 (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“) právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 ods. 5 písm. b/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby.

Podľa § 8 ods. 6 písm. a/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zaviniла sama.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

Na základe vykonaného dokazovania hodnotiac dôkazy podľa § 132 O.s.p. a po právnom posúdení veci súd dospel k záveru, že návrh je dôvodný len sčasti.

Navrhovateľ si v konaní uplatňuje jednak nárok na náhradu škody v súvislosti s nezákonným rozhodnutím štátu o vznesení obvinenia, ktoré bolo vydané vyšetrovateľom dňa 12.12.2009 a jednak nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným uznesením Okresného súdu Trenčín o jeho vzatí do väzby zo dňa 12.12.2009, pričom rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 3T/75/2010-1847 zo dňa 11.10.2010, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/143/2010-1912 zo dňa 11.09.2012 bol spod obžaloby oslobodený a na základe príkazu zo dňa 11.10.2010 z väzby prepustený na slobodu. Súd preto z hľadiska hmotnoprávneho vec posudzoval podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinných ku dňu 12.12.2009.

Z hľadiska procesnoprávneho však súd - pokiaľ ide o orgán, konajúci v tomto konaní za odporcu - Slovenskú republiku, vychádzal z aktuálnej procesnoprávnej úpravy, obsiahnutej v z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorú je potrebné aplikovať.

Zákon č. 514/2003 Z.z. (či už v znení účinnom do 31.12.2012 alebo v aktuálnom znení) za subjekt zodpovedný z nezákonného rozhodnutia označuje štát - Slovenskú republiku. Právna úprava zodpovednosti obsiahnutá v oboch zákonoch je tak založená na princípe jediného výlučného nositeľa zodpovednosti za škodu, ktorými je štát.

V danej veci navrhovateľ správne smeruje žalobný návrh proti odporcovi - Slovenskej republike ako pasívne legitimovanému subjektu.

Štát ako zodpovedný subjekt pritom nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Takýmto subjektom je orgán štátu alebo orgán spoločenskej organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu. Z dikcie § 4 ods. 1 písm. b/, písm. f/ novelizovaného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 01.01.2013 vyplýva, že v mene štátu koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak prokurátor zamietol sťažnosť navrhovateľa v prípravnom konaní a podal v trestnej veci obžalobu. Ministerstvo vnútra SR by bolo povolané konať v mene štátu len v prípade, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ policajného zboru alebo poverený príslušník policajného zboru a súčasne prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru alebo povereného príslušníka policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. V prejednávanej veci však prokurátor zamietol sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu podal. Podľa § 231 písm. a/ z.č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku účinného od 01.01.2006 len prokurátor je oprávnený podať obžalobu. Až po podaní obžaloby povinnosť rozhodovať samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním prechádza na štát. Ministerstvo vnútra SR nie je orgánom oprávnený konať za štát vo veciach náhrady škody v prípadoch, ak trestné konanie skončilo oslobodením spod obžaloby. Takýmto orgánom už vôbec nie je Ministerstvo spravodlivosti, ktoré v zmysle § 4 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. koná len v prípade, že nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1 § 4 zákona, čo sa netýka daného prípadu. Keďže uvedenou novelou neboli dané prechodné a záverečné ustanovenia, pričom sčasti ide o procesnoprávny predpis, ktorého procesnoprávne ust. § 4 upravuje zastupovanie Slovenskej republiky, potom v zmysle zásady lex posterior derogat legi priori pre akékoľvek ďalšie konanie od 01.01.2013, sa aplikuje znenie dané novelou (z.č. 412/2012 Z.z.), a to aj pre určenie orgánu konajúceho v mene štátu po 01.01.2013.

V tomto smere súd poukazuje i na rozhodnutia vyšších súdov v obdobných veciach, napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/48/2013 zo dňa 04.07.2013, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/702/2014 zo dňa 25.03.2015.

Totožný právny názor pritom vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8 Cdo/289/2014 zo dňa 14.10.2015, publikovanom pod č. R 6/2016, podľa ktorého, ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ alebo povereného príslušníka PZ a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 01.01.2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.

Na základe uvedeného súd konal s Generálnou prokuratúrou SR ako orgánom konajúcim v mene Slovenskej republiky podľa aktuálneho znenia procesnoprávnej normy § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, účinného od 01.01.2013. Na veci nič nemení ani skutočnosť, že navrhovateľ podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátom na Ministerstvo spravodlivosti SR. Podľa § 4 ods. 3 z.č. 514/2003 Z.z., ak nie je nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa s tým, že účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované. Ministerstvo spravodlivosti SR takto nepostupovalo, nárok navrhovateľa nesporne vecne prejednálo a jeho žiadosť zamietlo. Otázka, či Ministerstvo spravodlivosti SR takýmto spôsobom postupovalo správne alebo nie, je pre rozhodnutie v danej veci právne irelevantná, pretože i keby postupovalo nesprávne, túto skutočnosť by nebolo možné pričítať na ťarchu navrhovateľa, ale na ťarchu zodpovedného subjektu, ktorým je samotný štát (nie Generálna prokuratúra SR).

I podľa rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 Co/258/2012 zo dňa 10.02.2015 v obdobnej veci „pokiaľ ide o argumentáciu odvolateľa, podľa ktorej odvolateľ nebol oprávnený konať za štát v prejednávanej prípadnej, podľa názoru odvolacieho súdu je táto argumentácia vo vzťahu k navrhovateľovi a jeho uplatnenému nároku irelevantná. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatnil proti štátu v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR výslovne garantované právo, pričom povinným subjektom je štát. Hoci ustanovenie § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje, kto má konať v mene štátu, z hľadiska navrhovateľa to nie je pre uplatnenie takéhoto nároku rozhodné s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 uvedeného zákona, v zmysle ktorého orgány štátu sú „ex offo“ povinné zabezpečiť, aby za štát konal príslušný orgán, teda aby si orgány štátu „ex offo“ vyriešili medzi sebou aj prípadný kompetenčný spor a konečné vyriešenie tohto kompetenčného sporu oznámili tomu, kto uplatnil nárok. Okolnosť, že si orgány štátu nevedia vyriešiť svoj kompetenčný spor, nemôže byť na ujmu osoby, uplatňujúcej nárok na náhradu škody.“

Navrhovateľ síce v návrhu označil ako zástupcu štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, avšak súd postupoval v súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/149/2011 zo dňa 26.09.2012, podľa ktorého označenie správneho štátneho orgánu v žalobe, ktorý koná za štát v rozsahu svojej pôsobnosti, nie je otázkou pasívnej legitímácie štátu v konaní, resp. s pasívnou legitímáciu štátu nesúvisí. Pasívna legitímácia je stav, ktorý znamená že subjekt práva je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva. K pasívnej legitímácii sa súd vyjadruje v rozhodnutí vo veci samej vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním. Existencia či neexistencia pasívnej legitímácie štátu ako hmotnoprávneho stavu nemá nijakú spojitosť so správnym procesným označením štátu ako účastníka konania na žalovanej strane. Riadne označenie štátu ako žalovaného účastníka konania je náležitou riadneho návrhu na začatie konania. Štát je ako účastník konania označený riadne, ak je súčasne s ním označený príslušný štátny orgán, ktorý bude za štát konať (§ 79 ods. 1 O. s. p.). Neoznačenie toho, kto má za štát konať, má za následok neúplnosť návrhu so súčasným vznikom povinnosti súdu pokúsiť sa o odstránenie tejto vady postupom podľa § 43 O. s. p.. V prípade, že žalovaná strana síce štátny orgán, ktorý má za štát konať, označí, ale uplatnený nárok do pôsobnosti tohto štátneho orgánu nepatrí, alebo označí subjekt, ktorý štátnym orgánom nie je, resp. nie je ani právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania. Z ustanovenia § 21 ods. 4 veta prvá O. s. p. vyplýva, že súd je povinný - bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu - zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu a konať len s takýmto oprávneným subjektom.

Pokiaľ ide o vec samu, zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri jej výkone, ak sú splnené podmienky zodpovednosti podľa tohto zákona. Vznik zodpovednosti štátu predpokladá: a/ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, b/ existenciu škody, c/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a existenciou škody. Predpokladom zodpovednosti štátu je príčinná súvislosť medzi ujmou poškodeného, ako i následkom a rozhodnutím, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť, nie medzi ujmou a skutočnosťou, ktorá bola dôvodom zrušenia rozhodnutia. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci má povahu objektívnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Zákon nepozná ani žiadny liberačný dôvod, na základe ktorého by bolo možné tejto zodpovednosti sa zbaviť.

Základnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okolnosť, že toto rozhodnutie bolo príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť. Aj v tomto prípade však treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom štátu bola odčinená.

V danej veci uznesením Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred Banská Bystrica, oddelenie vyšetrovania ČVS: PPZ-42/BOK-S-2009 zo dňa 12.12.2009 bolo vznesené obvinenie o.i. proti navrhovateľovi pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a/, i/ Tr. zákona. Navrhovateľ proti uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 1Kv/43/09 zo dňa 13.01.2010 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 13.12.2009 pod sp. zn. 1Kv/43/09 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín návrh na vzatie obvinených, medzi nimi i navrhovateľa, do väzby, o ktorej Okresný súd Trenčín rozhodol dňa 15.12.2009 tak, že navrhovateľ sa berie do väzby, ktorá začína dňom 12.12.2009 o 08,12 hod.. Navrhovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia o proti uzneseniu o vzatí do väzby sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23Tpo/36/2009-126 zo dňa 04.01.2010 zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín podal dňa 31.05.2010 na obžalovaných, medzi nimi i na navrhovateľa pod sp. zn. 1Kv/43/09 obžalobu. Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 3T/75/2010-1847 zo dňa 11.10.2010, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/143/2010-1912 zo dňa 11.09.2012, dňa 11.09.2012, rozhodol, že obžalovaný navrhovateľ sa oslobodzuje spod skutku právne posúdeného obžalobou ako pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný navrhovateľ stíhaný. Prikazom sudcu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.10.2010 bol navrhovateľ prepustený z väzby.

Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby.

V zmysle právnych záverov súdnej judikatúry je pravdou, že oslobodenie spod obžaloby v trestnom konaní má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov sa ustálilo medziiným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod žaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1CZ/6/1990, publikovaný ako Rc/35/1991, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 53/ 1993 zo dňa 08.06.1993, aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod číslom R 35/1991). Judikatúra tak jednoznačne dospela k záveru, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má tiež oslobodenie spod obžaloby. Na to nadviazal záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie rozhodnutie publikované pod č. R 70/1994). Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Uvedený právny názor kontinuálne nadväzuje na predchádzajúcu súdnu prax, keď napríklad v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 18.08.2010 bolo zaujaté stanovisko, že za ústavne konformný treba považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného

stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

V súvislosti s oslobodením navrhovateľa spod obžaloby bol navrhovateľ príkazom sudcu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.10.2010 prepustený z väzby, ktorá trvala od 12.12.2009 a v dôsledku oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Trenčín v trestnej veci je tiež väzbu navrhovateľa v danej veci nutné v zmysle § 8 ods. 5 písm. b/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci považovať za nezákonnú.

Navrhovateľ pritom podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia a uzneseniu o jeho vzatí do väzby sťažnosti, ktorým nebolo vyhovené, čím bola naplnená zákonná podmienka pre uplatnenie náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Svoje nároky si ďalej uplatnil v rámci žiadosti o predbežné prejednanie nárokov, ktorej nebolo vyhovené, čím bola splnená podmienka stanovená § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci na to, aby sa mohol svojich práv dovoľávať touto súdnou žalobou podľa § 16 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Pokiaľ ide o škodu, podľa § 17 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Za skutočnú škodu treba považovať ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného v podobe trvalého zmenšenia jeho majetku, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Ide pritom o reálny rozdiel medzi hodnotou majetku poškodeného pred vznikom škody a hodnotou jeho majetku po jej vzniku. Ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, prípadne nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať pri pravidelnom behu vecí, nebyť škodovej udalosti.

V danom prípade v zmysle návrhu mala navrhovateľovi vzniknúť skutočná škoda tým, že zaplatil svojmu právnenému zástupcovi, ktorý ho zastupoval počas celého trestného konania, trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 14 432,40 €. Navrhovateľ v konaní predložil len vyúčtovanie trov obhajoby v trestnom konaní zo dňa 11.07.2013, avšak podľa oznámenia jeho advokáta, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní, mu túto sumu navrhovateľ neuhradil. Iné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o vzniku majetkovej škody v súvislosti s trestným stíhaním navrhovateľ neoznačil. Pretože skutočnú výšku škody treba vždy hodnoverne preukázať tak, aby nedochádzalo k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísl'ovaniu škody, súd uzavrel, že navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal vznik ani výšku majetkovej škody, teda existenciu reálnej ujmy, sumy, o ktorú sa jeho majetok zmenšil v dôsledku predmetného trestného konania.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody v tvrdenej výške 14 432,40 €, súd sa z dôvodov hospodárnosti konania nezaoberal ďalším zákonným predpokladom pre priznanie jej náhrady podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to existenciou príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a existenciou škody. Na základe uvedeného súd nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 14 432,40 € ako majetkovej škody zamietol ako nepreukázaný.

Navrhovateľ si ďalej uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 40 000,- € súvisiacu jednak so samotným trestným stíhaním a jednak s jeho väzbou, ktorá trvala od 12.12.2009 do 11.10.2010 (a nie do 15.06.2010, ako uvádza sám v návrhu).

Je nepochybné, že v danej veci sa jedná o nie rozsiahlo navrhovateľom tvrdený a dokazovaný skutkový stav. Popri ňom je však možné pri hodnotení nemajetkovej ujmy vychádzať zo všeobecne známych (§ 121 O.s.p.) a akceptovaných skutočností, že trestné stíhanie samo osebe predstavuje vždy závažný zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a preto je spôsobilé (okrem prípadov porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), obmedziť či porušiť aj právo osoby na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy

Slovenskej republiky. Trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, resp. s ústavným poriadkom, je spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje osobný život stíhaného, na ktorého je sice do okamihu právoplatnosti rozhodnutia vo veci nutné pozerat' sa ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania záťažou pre každého obvineného. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má štát byť skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým bolo priamo zasiahnuté do základných práv jednotlivca.

Súd však má za to, že pokiaľ ide o samotné trestné stíhanie, oslobodenie navrhovateľa spod obžaloby vyššie citovaným rozsudkom, je postačujúcim zadostučinením podľa § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzhľadom na spôsobenú ujmu, následky, celkovú dĺžku, okolnosti trestného stíhania. Je faktom, že trestné stíhanie navrhovateľa trvalo takmer 4 roky (od 12.12.2009 do 11.09.2012), avšak pri hodnotení závažnosti vzniknutej ujmy s ohľadom na dĺžku prebiehajúceho trestného konania súd nemal z vykonaného dokazovania za preukázané, že by na strane navrhovateľa došlo k narušeniu jeho súkromného a pracovného života, k zásadnej zmene spôsobu života, vykonávania práce a životných cieľov v dôsledku trestného stíhania (nie väzby, ako je uvedené nižšie). Tvrdenia navrhovateľa o jeho subjektívnych zdravotných ťažkostiach vyvolaných stresom z trestného stíhania v konaní preukázané neboli, pretože z navrhovateľom predložených lekárskejších správ (naviac, pochádzajúcich z obdobia až po skončení trestného stíhania) nevyplýva, že by jeho zdravotné problémy, ktorými nepochybne trpí, boli vyvolané práve trestným stíhaním v konkrétnej trestnej veci. Tvrdenie o poškodení zdravia, ktoré mal utpieť pri zadržaní príslušníkmi polície, nepreukázal žiadnym dôkazom, rovnako ako svoje tvrdenia o spoločenskej ujme, poškodení jeho povesti, o tom, že ho opustila družka, priatelia a existenčných problémoch (predaj bytu pod cenu). Na preukázanie týchto tvrdení neoznačil žiadne dôkazy, ktorých vykonania sa domáha, pričom všeobecný údaj o tom, že uvedené môže preukázať výpoveďami rodinných príslušníkov a množstva svedkov, ktorých mená a adresy súdu v budúcnosti prípadne označí, nemožno považovať - vzhľadom na to, že vo veci ide o sporové konanie - za riadny návrh na vykonanie dôkazov, i s prihliadnutím na to, že navrhovateľ bol od počiatku súdneho konania zastúpený advokátkou, ktorá v tomto smere ani po poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nijakým spôsobom nereagovala.

Z tohto dôvodu súd nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej samotným trestným stíhaním zamietol.

Súd však konštatoval, že navrhovateľovi patrí nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím o väzbe.

Počas trvania väzby (od 12.12.2009 do 11.10.2010) došlo nevyhnutne na strane navrhovateľa k narušeniu jeho súkromného a pracovného života, k zásadnej zmene spôsobu života, vykonávania práce a životných cieľov. Navrhovateľ bol takmer 10 mesiacov vystavený z dôvodu väzby stresu, úzkosti a frustrácii. Tak ako je uvedené vyššie, však navrhovateľ tvrdenia o spoločenskej ujme, poškodení jeho povesti, o tom, že ho opustila družka, priatelia, problémoch v rodine a existenčných problémoch nepreukázal žiadnymi dôkazmi s výnimkou svojej výpovede, na preukázanie týchto tvrdení sa nedomáhal vykonania dôkazov.

S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti, vychádzajúc zo všeobecne známych (§ 121 O.s.p.) a akceptovaných skutočností, že väzba predstavuje vždy zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dopady na jeho súkromný život, mal súd za dôvodné priznať navrhovateľovi minimálnu zákonnú náhradu nemajetkovej ujmy súvisiacu s nezákonným rozhodnutím o väzbe podľa § 17 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 5 písm. b/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za kalendárny rok 2008 bola v sume 723,03 € (z toho 1/30-ina predstavuje sumu 24,10 €) a za kalendárny rok 2009 v sume 744,50 € (z toho 1/30-ina predstavuje sumu 24,82 €).

Navrhovateľ bol v roku 2009 vo väzbe 20 dní (od 12.12.2009 do 31.12.2009), za čo mu patrí náhrada nemajetkovej ujmy 482,- € (20 x 24,10 €) a v roku 2010 bol vo väzbe 284 dní (od 01.01.2010 do

11.10.2010), za čo mu patrí náhrada nemajetkovej ujmy 7 048,88 € (284 x 24,82 €), spolu suma náhrady nemajetkovej ujmy 7 530,88 €, na ktorej zaplataenie zaviazal súd odporcu.

Súd sa zaoberal i otázkou, či si navrhovateľ trestné stíhanie neprivodil sám. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1Cz/6/90, publikovaného pod R 35/1991 totiž ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo kto bol oslobodený spod obžaloby, právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia nemá, ak si vznesenie obvinenia zavinil sám a bol oslobodený spod obžaloby alebo proti nemu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný. Taktiež podľa § 8 ods. 6 písm. a/ zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba väzbu zavinila sama.

V tejto veci nebolo vykonaným dokazovaním zistené, že by si navrhovateľ privodil vznesenia obvinenia alebo väzbu sám, svojim konaním. Navrhovateľ bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že nebolo preukázané, že by sa stal skutok, z ktorého bol obvinený a neskôr i obžalovaný. Navrhovateľ v trestnom konaní v plnom rozsahu spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, trestného konania sa riadne zúčastňoval, od počiatku až dokonca zotrval na svojom tvrdení, že je v danej veci nevinný a riadne využíval všetky dostupné právne prostriedky svojej obrany. Podľa názoru súdu si navrhovateľ svoje trestné stíhanie, vznesenie obvinenia ani väzbu nezavinil, čo napokon odporca v konaní ani nerozporoval.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd priznal navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonnej väzby v peniazoch vo výške 7 530,88 € a vo zvyšku návrh zamietol.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

V konaní vo vzťahu k žalovanej sume 54 432,40 € bol pomer úspechu a neúspechu odporcu 72 % (úspech v sume 46 901,52 €, t.j. asi 86 %, neúspech v sume 7 530,88 €, t.j. asi 14 %), v ktorej miere mu patrila i náhrada trov konania. Pretože si odporca žiadne trovy neuplatnil, súd mu ich náhradu podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trenčín.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,

- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Pokiaľ si žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.